

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ
ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η Διατροφή του πλανήτη

(Από το περιοδικό National Geographic)

Πριν από ένα τέταρτο του αιώνα, ο Αμερικανός Paul Ehrlich, από τους πρωτοπόρους της παγκόσμιας κινητοποίησης για το περιβάλλον, προειδοποιούσε ότι ο πλανήτης μας ήταν στα πρόθυρα «απίστευτα μεγάλης πείνας». Ο πληθυσμός αριθμούσε τότε 3,5 δισεκατομμύρια, αριθμός οριακός κατά τον Ehrlich. «Είναι πρακτικά αδύνατο να χορτάσουν έξι δισεκατομμύρια άνθρωποι», έγραφε το 1976.

Υπολογίζεται ότι ο παγκόσμιος πληθυσμός θα φτάσει τα έξι δισεκατομμύρια τον επόμενο χρόνο. Ωστόσο οι άνθρωποι σε γενικές γραμμές τρέφονται καλύτερα παρά ποτέ. Σύμφωνα με τα στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών, πριν τριάντα περίπου χρόνια η παραγωγή τροφίμων στον κόσμο αντιστοιχούσε σε 2.360 θερμίδες κατά κεφαλήν ημερησίως, ενώ σήμερα αντιπροσωπεύει 2.740 θερμίδες. Οι ημερήσιες θερμίδες θα συνεχίσουν να αυξάνονται ταχύτερα από τον πληθυσμό τουλάχιστον ως το 2010, σύμφωνα με τις αισιόδοξες προβλέψεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η αλματώδης αύξηση του πληθυσμού το δεύτερο ήμισυ του αιώνα μας, ώθησε στα ύψη τη συνολική ζήτηση τροφίμων. Παρ' όλα αυτά η προσφορά αυξήθηκε ακόμα περισσότερο, ενώ η τιμή του σιταριού, σε σταθερά δολάρια, έπεσε κατά 61 τοις εκατό και η τιμή του καλαμποκιού κατά 58 τοις εκατό.

Η ικανότητα να παράγουμε όλοένα περισσότερη τροφή κάθε χρόνο οφείλεται σε ένα από τα σημαντικότερα επιτεύγματα στην ιστορία του ανθρώπου: την ανακάλυψη της γεωργίας.

Τα πρώτα εκατό χιλιάδες χρόνια από την εμφάνιση του νεότερου ανθρώπου, οι πρόγονοί μας έτρωγαν καρπούς που συνέλεγαν στη φύση και ζώα που κατάφερναν να σκοτώσουν. Όμως γύρω στο 8000 π.Χ. ο νεολιθικός άνθρωπος και σύμφωνα με κάποιους ειδικούς πιο συγκεκριμένα η νεολιθική γυναίκα, άρχισε να καλλιεργεί τη γη. Οι γυναίκες ανακάλυψαν ότι, αν σκόρπιζαν σπόρους στο χώμα, μετά από μερικούς μήνες αυτοί φύτρωναν.

Η γεωργική επανάσταση επέφερε μια βασική αλλαγή: ο δείκτης γεννητικότητας του ανθρώπου έφτασε και ξεπέρασε το δείκτη θνησιμότητας, και ο πληθυσμός του πλανήτη άρχισε να αυξάνεται σταθερά. Η γεωργία έγινε η κυρίαρχη ανθρώπινη απασχόληση - ακόμα και σήμερα απασχολεί σχεδόν πενήντα τοις εκατό του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού.

Η βιομηχανική επανάσταση επέτρεψε σε κάθε γεωργό να καλλιεργεί περισσότερη γη. Αυτό όμως είχε ως ανεπιθύμητο αποτέλεσμα την όλο και μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας και την επιδείνωση της ατμοσφαιρικής μόλυνσης. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας '60, η χημική γεωργία καθώς και τα υβρίδια αύξησαν πολύ την

παραγωγή ανά στρέμμα, αλλά και τα τοξικά κατάλοιπα αυξήθηκαν κατακόρυφα. Παρά τις καινοτομίες, και πολύ συχνά εξαιτίας τους, η υποβάθμιση του εδάφους και η μόλυνση των υδάτων απειλούν τη γεωργική παραγωγή σε πλανητική κλίμακα.

Ταυτόχρονα, η εφαρμογή νέων μεθόδων στη γεωργία διατήρησε την παραγωγή τροφίμων σε αρκετά υψηλά επίπεδα, ώστε να ανταποκρίνεται στην αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση. Η δύναμη της καινοτομίας υπερκέρασε αυτό που ο Malthus είχε αποκαλέσει «πληθυσμιακή πίεση». Σήμερα η Γη παράγει αρκετά τρόφιμα για όλους. Και όμως, εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν το ζωτικό ελάχιστο των 2.200 θερμίδων ημερησίως. Περίπου είκοσι τοις εκατό του πληθυσμού στις υπό ανάπτυξη χώρες υποφέρει από χρόνια υποσιτισμό. Πριν τριάντα χρόνια το ποσοστό ήταν διπλάσιο. Με άλλα λόγια προοδεύουμε. Γιατί όμως να μένει πεινασμένος έστω και ένας άνθρωπος στον πλανήτη;

Το πρόβλημα δεν έγκειται τόσο στην παραγωγή όσο στη διανομή. Σήμερα η διατροφή είναι ανεξάρτητη από την τοπική παραγωγή τροφίμων. Μερικοί από τους καλύτερα τρεφόμενους λαούς στον κόσμο έχουν την τύχη να ζουν σε χώρες όπως η Ιαπωνία όπου δεν χρειάζεται να παράγουν οι ίδιοι την τροφή τους. Άλλοι λαοί πεινούν, αν και ζουν σε καταπράσινα εδάφη με συχνές βροχοπτώσεις. Ο κύριος λόγος γι' αυτή τη διαφορά είναι η πολιτική. Οι περισσότερες χώρες διαθέτουν την πολιτική βούληση να εξασφαλίσουν στον λαό τους αξιοπρεπή διατροφή, άλλες όμως όχι.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

A1. Ποια αποτελέσματα, θετικά και αρνητικά, είχε η εφαρμογή νέων μεθόδων, σύμφωνα με το κείμενο, στη γεωργία;

Μονάδες 10

A2. Ποια απαισιόδοξη πρόβλεψη του παρελθόντος διαψεύδεται από τη σημερινή πραγματικότητα, σύμφωνα με τον αρθρογράφο;

Μονάδες 10

B1. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο για καθεμιά από τις τέσσερις παρακάτω παραγράφους.

«Πριν από ένα τέταρτο... το 1976»

«Υπολογίζεται ... Ηνωμένων Εθνών»

«Ταυτόχρονα η εφαρμογή ... πλανήτη;»

«Το πρόβλημα ... άλλες όμως όχι».

Μονάδες 10

B2. α. Να δώσετε από ένα αντώνυμο (αντίθετο) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

αισιόδοξες - αυξήθηκε - υποβάθμιση - αξιοπρεπή - ζήτηση.

Μονάδες 5

β. Να γράψετε μια δική σας πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις (σε οποιοδήποτε γραμματικό τύπο επιλέξετε):

εφαρμογή - μόλυνση - διατροφή - υποσιτισμός - αντιπροσωπεύει.

Μονάδες 5

- Γ. Να αποδώσετε την περίληψη του κειμένου, χωρίς δικά σας σχόλια, σε 80-100 λέξεις.

Μονάδες 20

- Δ. Οι αναπτυγμένες χώρες έχουν εξασφαλίσει επάρκεια τροφής για τους λαούς τους. Αντίθετα, οι χώρες του τρίτου κόσμου πάσχουν από έλλειψη τροφής και οι λαοί τους υποφέρουν «αν και ζουν σε καταπράσινα εδάφη με συχνές βροχοπτώσεις».

Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνουν αυτά; Να προτείνετε μέτρα βελτίωσης της κατάστασης αυτής για τις χώρες του τρίτου κόσμου.

Να διατυπώσετε τις απαντήσεις σας σε ένα κείμενο (450-500 λέξεις) με τη μορφή άρθρου, για να δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα.

Μονάδες 40

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ